

Ontwikkeltafel jeugd – werkgroep verblijf

Jeugdhulp met verblijf

Bij jeugdhulp met verblijf verblijven jeugdigen (tijdelijk) elders dan thuis onder verantwoordelijkheid van een jeugdhulpaanbieder vanwege opvoedproblemen, gedrags-, psychische en/of psychiatrische problemen, een lichamelijke ziekte of beperking, een zintuiglijke beperking of een verstandelijke beperking. Wij onderscheiden de volgende drie vormen: respijtzorg, wonen en verblijf met behandeling.

Begeleiding en behandeling

Net als bij ambulante hulp is het ook bij jeugdhulp verblijf noodzakelijk om een onderscheid te maken tussen begeleiding en behandeling. Dit onderscheid kan vervolgens vertaald naar “wonen” en “verblijf met behandeling”.

Begeleiding en behandeling worden voorlopig als volgt gedefinieerd:

Begeleiding is gericht op:

- verbeteren/ontwikkelen;
- stabiliseren/compenseren;

van zelfredzaamheid, welbevinden of de kwaliteit van leven.

Voor begeleiding is, in veel gevallen, minder specifieke deskundigheid vereist dan voor behandeling (opleidingsniveau MBO/HBO). De betrokkenheid van een behandelaar (WO) is secundair en vaak consultatief. Er kan sprake zijn probleemgedrag of chronische problematiek, maar een diagnose is geen vereiste.

Duur: zowel kort als lang en kan met wisselende intensiteit.

Behandeling is gericht op:

- herstel/genezing/ontwikkelen
- stabiliseren/hanteerbaar maken

van het “probleem” of aandoening.

Voor een behandeling is specifieke deskundigheid vereist (in ieder geval van een WO+ opgeleide regiebehandelaar (hoofdbehandelaar)). Tevens is er sprake van (een vermoeden van) een diagnose op basis van een:

- a. medische of;
- b. opvoedkundige/systemische grondslag.

Duur: Afgebakende periode, met een start en eindpunt.

Een vraagstuk bij deze definities is of het bij behandeling altijd moet gaan om de specifieke deskundigheid van WO+ als hoofdbehandelaar. In de jeugd- en opvoedhulp (voormalige provinciale jeugdzorg) wordt namelijk wel behandeld, zonder dat dit onder verantwoordelijkheid van een hoofdbehandelaar is, terwijl het meer is dan hier omschreven definitie van begeleiding. Dit wordt meegenomen in de verdere uitwerking. Dit kan ook nog consequenties hebben voor de indeling van de verschillende hulpvormen onder de soorten jeugdhulp met verblijf (zie hieronder).

Soorten jeugdhulp met verblijf

1. Respijtzorg

Respijtzorg is zorg gericht op ontlasting van de ouders, stiefouders of anderen die een jeugdige als gezinslid verzorgen en opvoeden. De jeugdige verblijft tijdelijk elders waar toezicht en de noodzakelijke zorg geboden wordt. Doel is te voorkomen dat de verzorgers/opvoeders overbelast raken. Daarmee wordt ook beoogd dat de jeugdige langer thuis kan blijven wonen.

Zorgvormen die als respijtzorg kunnen worden ingezet zijn:

- Logeeropvang
- Partiële pleegzorg
- Dagbesteding (valt onder ambulante jeugdhulp)

Ten behoeve van de inkoop 2016 is logeeropvang beschreven. Er is geen aanleiding om deze beschrijving ten behoeve van de inkoop 2017 opnieuw onder de loep te nemen. De overige producten

die hier genoemd staan, worden zo nodig verder uitgewerkt onder de producten wonen en verblijf met behandeling.

2. Wonen

Onder wonen wordt verstaan: dag en nacht verblijf van een jeugdige elders dan thuis onder verantwoordelijkheid van een jeugdhulpaanbieder. Inzet van deze zorgvorm is vaak een gevolg van factoren in de thuissituatie in combinatie met eventueel kindfactoren die ertoe leiden dat de jeugdige niet thuis kan wonen.

Het betreft veelal langdurig verblijf in een veilige stabiele leefomgeving. Het doel is de jeugdige zo normaal en veilig mogelijk op te laten groeien, het vergroten van de draagkracht en de zelfstandigheid, aangepast op zijn/ haar mogelijkheden. Samen met de jeugdige wordt een concreet, haalbaar perspectief ten aanzien van zijn/haar toekomst ontwikkeld.

Daarnaast kan het gezin worden begeleid met het doel de relatie tussen de gezinsleden te verbeteren of in stand te houden en een eventuele terugplaatsing in het gezinssysteem te realiseren. Het gaat hier specifiek om verblijf zonder behandeling, wat niet betekent dat er geen individuele behandeling of gezinsbegeleiding/behandeling aanvullend kan worden ingezet om bovenstaand doel te realiseren.

Zorgvormen die onder meer kunnen worden ingezet zijn:

- Pleegzorg
- Gezinshuizen
- Leefgroepen
- Beschermd wonen
- Fasehuis/kamertraining/zelfstandigheidstraject

3. Verblijf met behandeling

Het betreft verblijf in een instelling met inzet op stabiliseren en verbeteren van het probleem met als doel herstel van het reguliere leven en terugkeer van de jeugdige naar huis of een zo zelfstandig mogelijke vorm van wonen. Behandeling in de thuissituatie is niet mogelijk ten gevolge van de kindfactoren, eventueel gecombineerd met systeemfactoren. Het doel van het verblijf en de daarbij behorende behandeling is het waar mogelijk wegnemen of stabiliseren van het probleemgedrag om de ontwikkeling van het kind weer op gang te brengen en/of te stimuleren. Daarnaast wordt ingezet op begeleiding/behandeling van het gezin, om de resultaten van de behandeling te kunnen borgen en terugkeer binnen het gezinssysteem waar mogelijk te stimuleren. Verblijf met behandeling vindt plaats binnen een duidelijk afgebakende periode en kan afhankelijk van de kindproblematiek in een open of gesloten setting worden aangeboden.

Zorgvormen die kunnen worden ingezet zijn onder meer:

- Verblijf in een Orthopedagogisch Behandelcentrum (OBC)
- Verblijf in een Multifunctioneel Centrum (MFC)
- Klinische behandeling J-GGZ
- Behandelgroepen
- Verblijf ten behoeve van behandeling van gedragsproblematiek
- Verblijf tbv diagnostiek/observatie.
- Verblijf binnen gesloten jeugdzorg
- Verblijf ten behoeve van gezinsbehandeling

Inkoop 2017

Voor bovenstaande drie categorieën worden de gemene delers van deze producten beschreven. Daarbij wordt dit zoveel mogelijk uitgewerkt naar zwaarte. Bij het beschrijven van de zwaarte wordt een onderscheid gemaakt tussen complexiteit (gekenmerkt door de vraag van het individu en de stabiliteit van de omgeving) en intensiteit (gekenmerkt door de duur en intensiteit van de behandeling of begeleiding).

Naar het zich nu laat aanzien, blijft het noodzakelijk om ten behoeve van de jeugdhulp een perceel "overige" te behouden. Maar door een duidelijke omschrijving van bovengenoemde percelen zal het aantal aanbiedingen in het perceel "overige" tbv 2017 fors afnemen.

Doorkijk naar inkoop 2018

Met betrekking tot Jeugdhulp verblijf wordt voorgesteld te onderzoeken of de zuivere “hotel-component” van verblijf inzichtelijk kan worden gemaakt. Het verblijf (de hotelcomponent) kan dan worden aangevuld met modules (behandeling, begeleiding etc). Als deze bouwstenen inzichtelijk zijn, maakt dat de kosten per component ook transparant.

Het voorstel is verder om op basis van ondersteuningsprofielen te kijken naar een passende plek en niet meer naar de oude doelgroepen/ sectoren. Deze ondersteuningsprofielen zullen eerst beschreven worden. We beschrijven producten niet meer vanuit doelgroepen (bijvoorbeeld IQ loslaten). Aanvullende voorwaarden voor specifieke specialismen worden wel opgenomen.